

KONKURSFÖRVALTARKOLLEGIERNAS FÖRENING

YTTRANDE
2005.06.10

Mål nr
Ö 999-04

Till
Högsta domstolen
Avdelning 1

Advokaten Staffan Cassmer ./.. Skatteverket

Konkursförvaltarkollegiernas förening har beretts tillfälle att yttra sig i rubricerade mål och vill anledning härav framföra följande.

Sammanfattning

Föreningen anser att hovrättens beslut skall fastställas.

Utveckling av föreningens uppfattning

Även om målet formellt endast synes röra tillämpningen av 14 kap 2 § 2 p konkurslagen (KL) önskar föreningen inledningsvis beröra även föreningens uppfattning om tolkningen av bestämmelserna i 14:13 KL jämfört med 14:2 1 p KL.

Enligt 14:2 1 p KL skall konkurskostnader utgå ur boet framför andra skulder som boet har ådragit sig, d v s framför massagäld. Denna bestämmelse, som av Skatteverket i andra sammanhang benämnt "betalningsordningen", har tillkommit genom SFS 1979:340 efter prop. 1978/79:105 vid en tidpunkt då den allmänna meningen var att konkursbo ej kunde försättas i konkurs. Frågan blev aktuell då "fattigkonkurserna" upphörde genom denna lagstiftning och de "mindre konkurserna" i stället infördes. I fattigkonkurserna förordnades inte förvaltare och någon massagäld borde därför aldrig uppkomma. Vidare erhöll den gode mannen ersättning endast i den mån tillgångar fanns i boet eller borgenär åtog sig att ersätta denne.

Genom införandet av mindre konkurser blev förvaltare förordnad i alla konkurser med skyldighet att upprätta konkursbouppteckning, inställa sig vid edgång samt göra den granskning av gäldenären som var nödvändig för upprättandet av förvaltarberättelsen. Samtidigt infördes statens subsidiära skyldighet att svara för de "konkurskostnader" som ej kunde uttagas ur boet.

Frågan om företrädesrätten mellan konkurskostnader och massagäld behandlades redan i prop. 1975/76:210 och dess förarbeten, vilken proposition dock ej ledde till lagstiftning. Företrädesordningen diskuterades utförligt i denna proposition på sid. 178 ff, varvid bl a nämndes särskilt att om konkursbo kunde försättas i konkurs, skulle företrädesordningen kunna utläsas ur konkurslagens och förmånsrättsordningens regler. Departementschefen påpekar både möjligheterna att låta konkurskostnader ha företräde framför massagäld och att välja den motsatta lösningen (sid. 180 m).

I prop. 1978/79:105, som ledde till lagstiftning, görs ingen ytterligare utveckling av "förmånsrättsordningen" mellan konkurskostnader och massagäld utan departementschefen "kan i

allt väsentligt ansluta mig till de synpunkter i dessa frågor som utvecklades i prop. 1975/76:210".

Vad som därefter inträffat av betydelse är att det nu är möjligt för konkursbo att försättas i konkurs, varför de i prop. 1875/76:210 anförda synpunkterna om att företrädesordningen mellan konkurskostnader och massafordringar kan utläsas ur konkurslagens och förmånsrättslagens regler fått betydelse.

Enligt föreningen måste man därav dra den slutsatsen att förvaltaren har rätt att ur boet reglera massakostnader löpande enligt 14:13 KL till dess han tvingas konstatera att boet är på obestånd. Det är föreningens uppfattning ar därefter kan betalning endast kan ske enligt 14:2 1 p KL.

Föreningens uppfattning i ovanstående fråga får även den följd att förvaltaren vid sin begäran om avskrivning endast skall yrka ersättning enligt 14:2 2 p KL för de kostnader han haft och som han inte kunna betala ur boet enligt 14:13 KL på grund av att boet antingen saknade medel eller att boet, när betalning skulle erläggas, var på obestånd.

I förevarande mål får detta den betydelsen för föreningens uppfattning att visserligen omfattas inte kostnaden för borttransport av miljöfarligt avfall av den i i 14:1 KL gjorda definitionen av konkurskostnader men när kostnaden är betald ur boets medel, skall förvaltaren ej tillerkännas ytterligare ersättning för denna massakostnad. Anser sig någon ha anledning anmärka mot att denna utgift belastat boet får detta prövas, enligt ovan angivna förarbeten, antingen genom att boet försätts i konkurs eller genom klander av slutredovisningen. Det är föreningens bestämda uppfattning att frågan om det rimliga i att förvaltaren använt boets medel till att betala detta belopp inte kan tas upp vid den handläggning som

rör avskrivning av konkursen och bestämmande av arvode till förvaltaren.

Föreningen har ej sådant underlag att föreningen kan ta ställning till om förvaltaren ur boets medel borde ha betalt även kostnaderna för destruktion av det miljöfarliga avfallet och försäkringspremien eller om boet, då endera eller båda förföll till betalning, var på obestånd. I vart fall borde förvaltaren ej ha reglerat dessa kostnader med egna medel.

När tingsrätten meddelade sitt avskrivnings- och arvodesbeslut var rent faktiskt arkiveringskostnader, budkostnader, destruktionskostnader och försäkringspremie ej betalda av konkursboet. Enligt föreningens uppfattning är endast de två första posterna konkurskostnader enligt 14:1 KL och tingsrätten borde därför endast ha tillerkänt förvaltaren - förutom arvode - ersättning med kr 4 054,00. Med beaktande av att kostnaden för borttransport av avfallet var reglerad av boet hade detta fått till följd att förvaltaren själv fått svara destruktionskostnaderna och försäkringspremien; huvudsakligen för att han reglerat dessa med egna medel. Han borde i stället enligt föreningens uppfattning antingen betalt dessa med boets medel, om detta varit möjligt enligt ovan, eller lämnat dem obetalda.

Enär hovrättens beslut innebär att förvaltaren får - utöver yrkat arvode - ersättning för kostnader med kr 4 054,00 skall hovrättens beslut fastställas.

KONKURSFÖRVALTARKOLLEGIERNAS FÖRENING

/Hans Lindell/